

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput III. De præsentia & determinatione materiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

De Sacram. Euchar. Cap. III. 137

Species vini, non posset perfici Sacramentum.

Et summus Pontifex Honorius III. relatus in Canone sic scribit ad quemdam Archiepiscopum ut impediret abulum in sua Provincia jam introductum, quo major quantitas aquæ quàm vini in Calicem infundebatur.

Perniciosus, ait; in tuis partibus, inolevit abusus, videlicet quòd in majori quantitate de aqua ponitur in Sacrificio quàm de vino: cum secundum rationabilem consuetudinem Ecclesie generalis, plus in ipso sit de vino, quàm de aqua ponendum. Ideoque fraternitati tuae mandamus, quatenus id non facias, nec in Provincia tua fieri patiaris.

Cap. Perniciosus. De Celebratione Missarum.

C A P U T III.

De Præsentia & determinatione materia consecrande.

Quest. I. EST-ne necesse ut materia quam Sacerdos consecrare intendit, sit præsens?

Resp. Est absolutè necessarium, ut enim ait Divus Thomas: Ipsa forma pronomine demonstrativo utens, ostendit quòd materia consecranda debet esse coram sacerdote, unde Sacerdos existens in domo sua, non posset consecrare panem qui est in Altari.

D. Tho. in 4. dist. II. q. 2. art. I. quæstiuncula 3. ad I.

Quest. 2. Quandoam materia consecranda censetur præsens?

Resp. Ut respondeatur quæstioni propositæ, supponendum est duplicem esse præsentiam, alteram Physicam, & alteram moralem. Præsentia Physica est proximitas, seu approximatio unius rei ad aliam. Præsentia moralis dicit præter proximitatem, rei cognitionem,

& advertentiam de illius præsentia. v. g. Si Hostia sit super Altare propè Sacerdotem, est illi physicè præsens, sive Sacerdos advertat, sive non; quòd si advertat adesse Hostiam, tunc Hostia censetur esse præsens moraliter.

Hoc supposito, certum est, requiri ad validitatem Sacramenti, quòd Hostia sit præsens moraliter, id est quod nimis non distet à consecrante, & quod advertat esse præsentem advertentiã actuali, aut virtuali. Ratio est quia demonstrativa pronomina, hoc, & hic, ostendunt necesse esse, ut res præsens cognoscatur ab illo, qui eam demonstrat; hoc autem dicitur esse moraliter præsens.

Quæst. 3. Requiritur-ne ad præsentiam moralem, quòd Sacerdos videat materiam consecrandam?

Resp. Hoc non est necesse, cùm materia possit censi moraliter præsens, licèt à Sacerdote minimè videatur; ut cùm vult consecrare centum particulas in Pixide, non potest omnes & singulas videre, quamvis sint moraliter præsentis; sicut etiam Sacerdos cæcus, qui teneat præ manibus Hostiam, aut coram se haberet, utique consecrare posset, licèt Hostiam non videret.

Quæst. 4. Possunt-ne consecrari particulae in vase operto seu clauso?

Resp. Possunt validè consecrari, cùm censeantur sufficienter præsentis; attamen, ut habetur in Rubricis Missalis: *Si adsit vas cum aliis Hostiis consecrandis, antequam accipiat Hostiam, discooperit manu dextera Calicem seu vas aliarum Hostiarum.*

Quæst. 5. Materia consecrationis debet-ne necessariò determinari ab intentione Ministrantis?

Resp. Juxta Rubricas Missalis, De Defecti-

De Sacram. Euchar. Cap. III. 139

bus in celebratione Missarum occurrentibus: si quis habeat coram se undecim Hostias, & intendat consecrare solum decem, non determinans quas decem intendit, in his casibus non consecrat, quia requiritur intentio. Secus, si putans quidem esse decem, tamen omnes voluit consecrare quas coram se habebat. Nam tunc omnes erunt consecrata: atque ideo quilibet Sacerdos talem semper intentionem habere debet, scilicet consecrandi eas omnes quas ante se ad consecrandum positas habet.

Quaest. 6. Majoris lucis gratiâ, quid requiritur ad illam praesentiam quam necessariam diximus, in consecratione materiae?

Resp. Hoc non potest, nec debet mathematicè determinari, sed sat est, ut usu, more, & consuetudine hominum, atque prudentium judicio, materia in ea distantia sit, ut ejus fieri demonstratio rationabiliter possit. Unde absurdum est credere, posse Sacerdotem Hostias trans parietem collocatas, vel à tergo positas, quantumvis in speculo relucen-tes consecrare; quia secundum moralem aestimationem (cujus in administratione Sacramentorum humano modo peragendorum ratio magna habenda est) materia sic posita praesens in ordine ad exercendam, demonstrandamque aliam operationem, minimè censetur: Hostia tamen sub aliis in acervo latitans, vel subtus corporali, vel in Pixide clausa contenta, vel vinum in Calice cooperto existens, praesentia moraliter censetur; quia quae interjacent corpora, per modum continentis, vel velaminis se habentia subjectarum rerum praesentiam minimè impediunt.

Quaest. 7. Requiritur-ne ad materiam hujus Sacramenti determinata quantitas?

Resp. Materia hujus Sacramenti non est de-

terminatæ quantitatis: unde Panis, & vinum possunt in quantalibet quantitate, validè tamen, si aliquando non licitè, consecrari; licèt enim quantitas materiæ hujus Sacramenti per comparisonem ad usum fidelium determinetur: quia cujusvis materiæ determinatio ex fine propter quem assumitur petenda est: attamen non potest materiæ quantitas per comparisonem ad usum Fidelium tunc occurrentium determinari: *Alioquin*, inquit Divus Thomas, *Sacerdos paucos Parochianos habens, non posset consecrare multas hostias, unde requiritur; quod materia hujus Sacramenti determinetur per comparisonem ad usum Fidelium absolutè. Numerus autem Fidelium est indeterminatus. Vnde non potest dici quod quantitas materia hujus Sacramenti sit determinata.*

D. Tho. 3. p.
q. 74. art. 2.
in corp.

Sacerdos igitur, qui quantitatem nimiam consecraret, id est, in longè majori copia quàm Fidelium qui communiter occurrunt, vel occurrere possunt, aut solent, usus postulat, validè quidem Sacramentum perageret: at illicitè & sacrilegè tamen, utpote qui venerabile Sacramentum certæ corruptioni specierum sine causa exponeret.

Quest. 8. Potest-ne Sacerdos consecrare vinum non consecrando panem, vel panem non consecrando vinum, saltem imminente aliqua extrema necessitate?

Resp. Validè quidem una species sine altera consecrari potest, nunquam tamen licitè; validè inquam, quia statim ac verba consecrationis Panis prolata sunt, continuò sub speciebus illius existit Corpus Christi; verba enim cum producant quod significant, statim atque Corpus Christi expressis verbis significatur, sine mora adest: unde & confestim Hostia propo-

De Sacram. Euchar. Cap. III. 141
 nitur adoranda. Nunquam tamen unam speciem sine alia consecrari licet, quia non licet alio modo Eucharistiam consecrare, quam eam Christus consecrandam imperavit: at Christus utramque speciem indivisim consecrandam præcepit, ut ait Concilium Tridentinum. *Christus Corpus & sanguinem suum sub speciebus Panis, & vini Deo Patri obtulit, ac sub earundem rerum Symbolis, Apostolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituabat, ut sumerent, tradidit, & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus ut offerrent, præcepit per hæc verba: HOC FACITE IN MEAM COMMEMORATIONEM: uti semper Catholica Ecclesia intellexit, & docuit.* Sess. 22. c. 17

CAPUT IV.

De Forma Sacramenti Eucharistia.

Quæst. 1. QUÆNAM est forma consecrationis Panis?

Resp. Consistit essentialiter in his solis verbis; *Hoc est Corpus meum*: ut enim ait Catechismus Concilii Tridentini; *Itaque à sanctis Evangelistis Mattheo, & Luca, itemque ab Apostolo docemur illam esse formam, Hoc est Corpus meum*: Igitur nec particula enim, nec alia verba sunt de essentia consecrationis. 1. p. De Euchar. Sacramento n. 10.

Quæst. 2. Sacerdos omittens particulam enim in consecratione, peccaret-ne?

Resp. Ex Divo Thoma. *LY ENIM sublatum non tollit debitum sensum verborum. Et ideo non impedit perfectionem Sacramenti; quamvis possit contingere quòd ille qui prætermittit, peccet ex negligentia vel contemp-* D. Th. 3. p. 1
q. 60. art. 2.
in corp.